

2. Decree of the President of the Republic of Uzbekistan "The Development Strategy of New Uzbekistan for 2022-2026", № PF-60 in 28.01.2022.

3. Архипов В. М. Проектирование производственного потенциала объединений (теоретические аспекты). Л. : Изд.ЛГУ, 2009. С. 75–89.

4. Игнатовский П. Экономический потенциал и условия действительности хозяйственного механизма. *Плановое хозяйство*. 1980. № 2. С. 76.

5. Исманов И. Н. Каримова Г. И. Саноат корхоналарининг иктисодий салоҳиятининг моҳияти, унга таъсир этувчи омиллар, иктисодий салоҳиятни баҳолаш ва уни ошириш йўналишлари. *Логистика ва иқтисодиёт*. 2022. 4. 231–240б.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-277-7-96>

MODERN INFORMATION TECHNOLOGIES: A MEANS OF ACTIVATING EDUCATIONAL AND COGNITIVE ACTIVITY

СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ: ЗАСІБ АКТИВІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Karpenko R. V.

*Candidate of Juridical Sciences (Ph.D.),
Lecturer of the Department
of Civil Law Disciplines
Dnipropetrovsk State University
of Internal Affairs
Dnipro, Ukraine*

Карпенко Р. В.

*кандидат юридичних наук,
доцент кафедри
цивільно-правових дисциплін
Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ
м. Дніпро, Україна*

Умови постмодерного розвитку суспільства, які склалися, вимагають оновлення системи вищої освіти, забезпечення формування конкурентоздатного фахівця, готового до професійного розвитку впродовж усієї фахової діяльності. Наразі пріоритетною метою освітньо-го середовища є спрямованість на розвиток активності та самостійності особистості в процесі професійної підготовки. Крім того, комп'ютеризація та інтенсивний розвиток всіх галузей науки і виробництва потребують впровадження актуальних освітніх технологій. Проблеми активізації пізнавальної діяльності та оновлення

професійної освіти шляхом впровадження інноваційних педагогічних технологій знайшли своє відображення в працях багатьох вчених, зокрема, таких як В. Артамонов, А. Вербицький, В. Вергасов, Р. Гуревич, П. Лузан, О. Пометун та інших. Велику роль у становленні й розвитку активних методів навчання відіграють праці А. Вербицького, В. Лозової, В. Комарова та ін.

Проблема впровадження методів активного навчання в процес професійної підготовки майбутніх фахівців знайшла розгляд в низці публікацій, однак на сьогодні залишається низка невирішених питань. Зокрема, відсутня чітка класифікація сучасних методів, інноваційність низки із них виявляється лише в назві, а не в змістовому наповненні. Крім того, не розроблені методичні шляхи впровадження методів активного навчання в закладах вищої освіти із врахуванням особливостей сучасних інформаційних технологій.

Незважаючи на різні підходи до трактування змісту методів активного навчання, науковці сходяться в думці, що до них варто віднести такі, які дозволяють студентам в більш короткі терміни і з меншими зусиллями оволодіти знаннями та вміннями за рахунок формування позитивної мотивації до навчально-пізнавальної діяльності. Саме таку самостійну цілеспрямовану навчальну діяльність здобувачів вищої освіти і розглядають як активність особистості. Наразі, найбільш поширеними в педагогічній практиці є такі методи активного навчання: метод проектів, організація диспутів, мозковий штурм, ділові та рольові ігри, імітаційні технології, тренінги, аналіз практичних ситуацій (case-study) тощо. Вибір певного методу навчання визначається різними факторами (чисельністю студентської групи, рівнем їх пізнавального та інтелектуального розвитку, сформованих навичок співпраці тощо), але, в першу чергу, дидактичною метою. Власний досвід використання методів активного навчання описаний у публікаціях [1; 6–8].

Використання дистанційних технологій навчання передбачає:

- наявність відповідного програмно-технічного забезпечення навчального процесу (комп'ютери, програмне забезпечення, засоби телекомунікації тощо);
- формування мотивації здобувачів вищої освіти до самостійного навчання;
- розроблення відповідного методичного супроводу дистанційного формату роботи із врахуванням особливостей професійної підготовки.

Дистанційне навчання передбачає відповідну структуру електронних навчальних посібників із розбивкою викладеного

теоретичного матеріалу на окремі модулі. Чергування теоретичного вивчення електронного курсу лекцій з виконанням індивідуальних практичних завдань з кожної теми стимулює навчально-пізнавальну діяльність та забезпечує досягнення відповідного результату.

Науковці, які досліджують особливості використання віртуальної реальності в процесі професійної підготовки наголошують, що вона створює значні можливості для навчання: симуляція операцій, екстрених випадків, відпрацювання навичок тощо, зокрема в умовах віддаленого навчання. Перевагами таких технологій є:

- можливість реалізувати принцип наочності з будь-яким рівнем деталізації. У віртуальному просторі без перешкод можна деталізовано розглянути будь-який процес або об'єкт, наприклад, вивчити будову тіла, особливості виробничого процесу тощо;

- зосередженість. У віртуальному середовищі людина не відволікається на зовнішні подразники, що дасть змогу повністю сфокусуватися на матеріалі;

- безпека.

За допомогою технологій віртуальної реальності можна провести складну операцію, керувати космічним шатлом, провести дослід з небезпечними хімічними речовинами і при цьому не завдати шкоди ні собі, ні оточенню. Однак, незважаючи на привабливість наразі така технологія має низку суттєвих недоліків: досить висока ціна на відповідне обладнання, негативний вплив на здоров'я і самопочуття людини та необхідність створення спеціалізованого програмного забезпечення, що знову таки вимагає відповідного фінансування.

Технології доповненої реальності. Доповнена реальність не така захоплива, як віртуальна реальність, однак теж має величезний потенціал, оскільки переносить елементи з віртуального світу в реальний, доповнюючи речі, які ми здатні бачити, чути, чи навіть відчувати. Технології доповненої діяльності функціонують шляхом проектування світлових проєкцій на фізичні поверхні, а спеціальні додатки допомагають здійснювати взаємодію між людиною та проєкцією. Застосування плазмової технології дозволяє створювати тривимірні проєкції в просторі. Використання технологій доповненої реальності в освітньому процесі описані у публікаціях Н. Гончарової [2], Н. Зібельмана, В. Сербіна [3] та інших. Наприклад, перспективним вважається використання додатку Google Expeditions, який дозволяє зробити навчання більш інтерактивним за допомогою спеціальних турів, коли студенти можуть розглядати різноманітні об'єкти, поки викладач про них розповідає.

Література :

1. Dembitska S. V., Kuzmenko O. S. Using technology of open space as one of the innovative methods of active learning in the training of technical specialities. New impetus for the advancement of pedagogical and psychological sciences in Ukraine and EU countries: research matters : Collective monograph. Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2021. Pp. 201–215. DOI: 10.30525/978-9934-26-032-2-13

2. Гончарова Н. О. Візуалізація навчальної інформації через використання технології доповненої реальності. *Інформаційні технології в культурі, мистецтві, освіті, науці, економіці та бізнесі* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 18–19 квітня 2019 року / М-во освіти і науки України; М-во культури України ; Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. Київ : Видавничий центр КНУКіМ, 2019. С. 226–228.

3. Зильберман Н. Н., Сербин В. А. Возможности использования приложений дополненной реальности в образовании. *Открытое дистанционное образование*. Томск, 2014. No 4(56). С. 28–33.